
АКИМОВА О.В.,

доктор педагогічних наук
професор, завідувач кафедри,
Вінницький державний
педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського,
м. Вінниця, Україна

ПУСТОВІТ Г.П.,

доктор педагогічних наук,
професор, Рівненський
державний гуманітарний
університет, м. Рівне, Україна

МАГРЛАМОВА К.Г.,

кандидат педагогічних наук,
викладач, кафедра мовної
підготовки, «Дніпропетровська
медична академія МОЗ України»,
м. Дніпро, Україна

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Специфіка підготовки педагогічного персоналу для навчання майбутніх лікарів у вищих медичних навчальних закладах полягає в тому, що однією з важливих вимог до особистості сучасного викладача ВНЗ є готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Це пов'язано зі швидкими змінами, котрі відбуваються сьогодні у суспільному житті, стрімким розвитком освітньої сфери, що зумовлює необхідність постійно вдосконалювати власну професійну майстерність, оволодівати сучасними концепціями підготовки фахівців, а також новими змістом, формами, методами, засобами викладання. Викладачі мають готувати підростаюче покоління до вирішення нових професійних проблем, нових непередбачуваних життєвих

ситуації, передавати навички професійного самовдосконалення під час фахової підготовки студентів в умовах ВНЗ. У сучасних умовах реформування вищої освіти в Україні, реалізації вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, формування нових стандартів зі спеціальностей, зорієнтованих на вітчизняний та європейський ринок праці, актуальною залишається проблема якості підготовки педагогічного персоналу. Спрямованість нової парадигми освіти на особистість, на задоволення її освітніх потреб вимагає створення умов, що забезпечуватимуть майбутнім фахівцям досягнення компетентності у професійній діяльності, відповідного культурного рівня, розвитку потреби до самовдосконалення. Важливим кроком до формування загальноєвропейського освітнього простору стало зростання вимог до специфіки підготовки педагогічного персоналу. Не виключенням у цьому процесі є система медичної освіти України. Упроваджена в Україні модель вищої медичної освіти покликана готувати фахівців відповідної кваліфікації та відповідного рівня компетентності, яка давала б змогу на високому рівні виконувати свої професійні обов'язки.

Ключові слова: підготовка педагогічного персоналу, навчання майбутніх лікарів, вищі медичні навчальні заклади.

Специфика подготовки педагогического персонала для обучения будущих врачей в высших медицинских учебных заведениях заключается в том, что одной из важных требований к личности современного преподавателя вуза является готовность к постоянному саморазвитию и самосовершенствованию. Это связано с быстрыми изменениями, которые происходят сегодня в общественной жизни, стремительным развитием образовательной сферы, что приводит к необходимости постоянно совершенствовать собственную профессиональное мастерство, овладевать современными концепциями подготовки специалистов, а также новыми содержанием, формами, методами, средствами обучения. Преподаватели должны готовить подрастающее поколение к решению новых профессиональных проблем, новых непредвиденных жизненных ситуаций, передавать навыки профессионального самосовершенствования во время профессиональной подготовки студентов в условиях вуза. В современных условиях реформирования высшего образования в Украине, реализации требований европейская система перевода и накопления кредитов, формирование новых стандартов по специальностям, ориентированных на отечественный и европейский рынок труда, актуальной остается проблема качества подготовки педагогического персонала. Направленность новой парадигмы образования на личность, на удовлетворение его образовательных потребностей требует создания условий, обеспечивающих будущим специалистам достижения

компетентности в профессиональной деятельности, соответствующего культурного уровня, развития потребности к самосовершенствованию. Важным шагом к формированию общеевропейского образовательного пространства стал рост требований к специфике подготовки педагогического персонала. Не исключением в этом процессе является система медицинского образования Украины. Внедрена в Украине модель высшего медицинского образования призвана готовить специалистов соответствующей квалификации и соответствующего уровня компетентности, которая давала бы возможность на высоком уровне выполнять свои профессиональные обязанности.

Ключевые слова: подготовка педагогического персонала, обучение будущих врачей, высшие медицинские учебные заведения.

The specificity of teaching staff training for the teaching of future doctors in higher educational medical schools is the one of the important requirements for the personality of a modern teacher of university. The main issue is the constant self-development and self-improvement. This is due to the rapid changes that are taking place in public life, the rapid development of the educational sphere, which necessitates continuous improvement of their own professional skills, mastering modern concepts of training specialists, as well as a new content, forms, methods and means of teaching. Teachers have to prepare our younger generation for the solution of new professional problems, new unpredictable life situations, transfer of skills of professional self-improvement during professional training of students in the conditions of higher education. In the current conditions of the reform of higher education in Ukraine, the implementation of the requirements of the European Credit Transfer and Accumulation System, the formation of new standards on specialties oriented on the native and European labor markets, the problem of the quality of training of pedagogical staff remains relevant. The focus of the new paradigm of education on the personality, on the satisfaction of its educational needs, requires the creation of conditions that will provide future professionals with the achievement of competence in professional activities, the corresponding cultural level, the development of the need for self-improvement. An important step towards the formation of the European educational space was the growing demand for the specifics of the training of pedagogical staff. The system of medical education in Ukraine is not an exception in this process. The model of higher medical education implemented in Ukraine is designed to train specialists with the appropriate qualifications and the appropriate level of competence that would enable them to perform their professional duties at a high level.

Key words: preparation of pedagogical staff, training of future doctors, higher medical educational institutions.

Актуальність. Основні напрямки розвитку сучасної освіти в контексті глобалізації диктують необхідність звернення до парадигми полікультурної освіти, яка враховує не тільки активну взаємодію всіх суб'єктів навчання з урахуванням їх попереднього досвіду, їх особистісних і культурних особливостей, специфіку навчального матеріалу в освітньому середовищі медичного вузу, а й спеціальну підготовку викладачів, які ведуть свою педагогічну діяльність в полікультурному середовищі.

Виникає необхідність формування культурної чутливості викладача, що реалізує педагогічну діяльність в полікультурному середовищі медичного вузу, як системоутворюючого елемента компетентнісної моделі спеціальної підготовки педагогів зазначеної категорії: наявність достатньої чутливості для того, щоб помічати культурні відмінності, є одним з вирішальних чинників, що обумовлює успіх педагогічної діяльності в умовах, що виникають на перетині культур. Знання та вміння в області етнокультур і міжетнічної взаємодії дозволяють педагогу прийняти своєрідність способу життя конкретних етнічних спільнот, правильно оцінювати специфіку і умови взаємодії і спілкування з їх представниками, знаходити адекватні моделі поведінки з метою підтримки атмосфери злагоди і взаємної довіри, високої ефективності в спільній педагогічній діяльності.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Різні аспекти процесу професіоналізації, інтеграція яких в ході трансформаційних процесів системи медичної освіти виявляє в ній статусні характеристики лікаря-педагога, розкривається на прикладі лікарської професії в Великобританії Дж. Олсопа і К. Джонса. Термін «рольова дистанція», запропонований І. Гофманом, дає можливість зрозуміти сутність відокремленості самого індивіда від тієї соціальної ролі, яку він виконує.

Теоретичні концепції стали основою появи в другій половині ХХ століття нової науки – соціології медицини. Відповідну проблематику розробляли вчені І. Павлов і В. Бехтерев. Гуманістичний потенціал медицини виявив В. Вернадський. Фундаментальні теоретичні роботи Ю. Лісіцина, Г. Царегородцева, А. Изуткіна, І. Давидовського внесли великий вклад в розвиток соціології медицини до її інституційного оформлення, пов'язаного з ім'ям А. Решетнікова. Розумінню генетичної, функціональної єдності людини, природи і соціального світу в цілому присвячені праці А. Здравомислова, К. Платонова, Н. Седової, І. Фролова, Б. Юдіна, В. Ядова та інших вчених. З різних наукових позицій розкриваються в працях взаємодія медицини зі сферами культури: з філософією (А. Капто, Ю. Хрустальов, Ю. Шевченко ін.), з правом (Н. Седова, В. Петров), з мистецтвом (І. Денисов, І. Косарев,

Ю. Лісіцин, В. Попков, В. Скворцов), з релігією (Ф. Бородулін, Т. Грекова, Н. Рябушкін і ін.). Традиція аксіологічного осмислення ролі і місця вітчизняної медицини висвітлювалася в працях П. Анохіна, А. Богомольця, І. Давидовського, А. Сперанського та ін. Проблема цінностей в медицині інтерпретувалася відповідно до концепції захисту прав пацієнта (С. Єфименко, Н. Седова, Т. Силуянова, В. Петров, О. Щепин). У деонтологічній медичній літературі (Б. Карвасарський, І. Косарев, В. Ташликов, Н. Творогова, С. Толстов та ін.) широко представлений матеріал про особистість лікаря [4, с. 138-144].

Мета статті полягає у аналізі специфіки підготовки педагогічного персоналу для навчання майбутніх лікарів у вищих медичних навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу. У змісті та пріоритетних напрямках державного регулювання системи підготовки викладачів вищої школи Великої Британії зазначається, що нині в Об'єднаному Королівстві створена гнучка система педагогічної освіти, котра знаходить постійну підтримку з боку уряду. Цілі та роз'яснення державної політики в галузі вищої освіти Великої Британії містяться у документах уряду, що періодично оновлюються та оприлюднюються у спеціальному виданні «Біла книга», у циркулярах Департаменту освіти та праці тощо. Проаналізувавши документи з проблем освіти, зауважимо, що основні зусилля урядової освітньої політики в 90-і роки спрямовувались на те, щоб підняти стандарти вищої освіти на всіх рівнях; отримати більшу віддачу від коштів, інвестованих у освітні служби; надати навчальним закладам більшу автономію, удосконалити підзвітність; підняти рівень знань. Головною метою освітніх служб

на всіх рівнях і для всіх форм є поліпшення фінансування освітніх закладів. З цією метою Департамент освіти та праці конкретизував свою програму дій і визначив основні фактори політики уряду в галузі підготовки педагогічного персоналу. Основним змістом професійної підготовки педагогічного персоналу у 90-і роки є підвищення якості та стандартів освіти. Головною відмінністю університетської освіти є перевага теоретичної підготовки, можливість проводити наукові дослідження. Основу системи професійної підготовки англійських викладачів становлять, в основному, три елементи: загальноосвітній, спеціально-предметний, спеціально-професійний (психолого-педагогічний) [10, с. 13].

Викладач вищої медичної школи у Великій Британії вважається однією з ключових фігур реформ вищої медичної освіти, тому темпи і характер модернізації освіти залежать, в першу чергу, від інтелектуального рівня, професійних і особистісних якостей викладацьких кадрів. За цих обставин змінюється статус викладача, модифікуються вимоги до його фахової та педагогічної компетенції, посилюються вимоги гуманізації навчального процесу при підготовці фахівців різного профілю. Соціальний портрет викладача вузу (як і будь-якій іншій соціально-професійній групі) знаходиться в прямій залежності від конкретних соціальних умов. Соціальні фактори створюють новий тип викладача, якого не було в освітній системі, оскільки викладач може бути включений в різні сфери діяльності. Тому, вивчаючи соціально-професійну групу, дослідник зобов'язаний бачити перед собою, перш за все, конкретних людей, які живуть в певних соціально-економічних умовах, сформованих певним суспільством і власним життєвим до-

свідом [7, с. 158].

У більшості європейських країн здійснюється багаторівнева підготовка науково-педагогічних кадрів вищої школи, у тому числі вищої медичної школи. Значна частина студентів навчається за освітніми програмами тривалістю від трьох до п'яти років, котрі завершується присвоєнням першого академічного ступеня або диплома про базову вищу освіту. В результаті історичного розвитку виокремились німецька, французька, британо-американська, італійська, іспано-португальська і російська базові моделі підготовки науково-педагогічних кадрів вищої школи. Сучасна українська модель підготовки має спільні риси з німецькою та в даний час інтегрується з британо-американською. Найбільш розвиненою формою перепідготовки викладачів в зарубіжній вищій школі є видача просунутих дипломів, котрі видаються в результаті одно-дворічного навчання на базі першого академічного ступеня бакалаврського рівня [5, с.136].

Типи професійного мислення в лікарів і педагогів багато в чому подібні; у своїй діяльності вони базуються на загальних закономірностях норми і відхилень від неї [4]. Лікаря доводиться в ряді випадків наближувати свою діяльність до виховання та навчання. Безперечно, лікар повинен аналізувати, передусім, медичні ситуації, прогнозувати їх розвиток і можливі наслідки. Однак не менш важливим у його професії є «вміння будувати відносини з усіма категоріями пацієнтів, володіти різними стилями спілкування, швидко орієнтуватися в ситуаціях соціальної взаємодії і вибирати оптимальні прийоми впливу на пацієнтів з урахуванням їх психологічних особливостей тощо» [9, с.6].

Однією з головних умов самовдос-

коналення викладача виступає його повна та гармонійна професійна й особистісна самореалізація. Н. Комісаренко стверджує, що самореалізація – процес, спрямований на перспективу [3, с. 23-25]. Н. Лосева наголошує, що самореалізація відіграє найважливішу роль у житті людини і по суті визначає весь її життєвий шлях [6, с. 55]. Умовою успішної самореалізації є динамічна, функціональна єдність, у якій образ світу і образ «Я» врівноважені через адекватне розуміння свого місця у світі [1].

В системі вищої медичної школи лікар-викладач виконує одночасно два складних види професійної діяльності: лікарську і педагогічну. Специфіка дослідження його соціальної ролі при цьому полягає в поєднанні двох видів діяльності і їх перетину в практичній площині – освіта (передача теоретичних і прикладних знань) і навчання (передача навичок і умінь). У той же час лікар-педагог повинен постійно самовдосконалюватися і самоосвічуватися, розцінюючи самоосвіту як свого роду «соціальне замовлення» для його соціологічної рефлексії. У цьому виявляються основні особливості соціальної ролі лікаря-педагога, які не були до цього часу предметом інтересу соціології медицини і вивчення яких в даний час стає актуальним. Інтеграція педагогічної складової в професійну діяльність лікаря і формування нової для нього соціальної ролі лікаря-педагога вимагає соціологічного аналізу різних проблем в області навчання лікарів і в процесі отримання ними додаткової професійної освіти «Викладач вищої школи», вивчення умов і факторів, що впливають на успішність даного процесу, забезпечення лікаря-педагога сучасними інноваційними соціально-педагогічними технологіями.

Вивчення функцій вищої школи Британії дозволяє уточнити основні компоненти реформування вищої школи України, обрати оптимальний варіант адаптації цієї реформи до традиційних західних систем підготовки викладача (на прикладі Великої Британії) [10]. Сучасна система підготовки вчительських кадрів Великої Британії склалась і функціонує на основі довготривалої історичної традиції англійського вчителювання. Вона увібрала в себе кращі надбання англійського педагогічного досвіду. Розвиток професійно-педагогічної системи постійно удосконалювався, адекватно реагуючи на політичні, соціально-економічні та духовні зміни в житті Великої Британії:

- в сучасних умовах полеміка щодо проблем освіти продовжується. Однак, в кінцевому підсумку дебати йдуть не стільки про загальні цілі освіти, скільки про засоби їх реалізації. Особливо актуальним є пошук правильного співвідношення між централізацією і децентралізацією, між національними і регіональними чи місцевими інтересами;
- роль держави в системі освітньої підготовки англійського вчителя зберігається. Це дозволяє стабільно відповідати національним освітнім стандартам, зберігати і зміцнювати почуття духовної і культурної спільності всього населення країни;
- освіта Великої Британії фінансується як на державному, так і регіональному рівнях, причому роль останнього постійно зростає, що відповідає основним напрямкам реформ 90-х років. У той же час така система посилює авторитарні тенденції в керівництві освітою, сковує ініціативу працівників шкіл і міс-

цевої адміністрації, затруднює пошуки нових шляхів, нав'язує одноманітні форми і методів педагогічної праці. Тому основною суттю педагогічних реформ 90-х років є посилення процесів децентралізації освіти. При цьому вона не розглядається як засіб для послаблення ролі держави у цій справі, а лише як збільшення відповідальності за стан освіти в регіонах та на місцях. Це дозволить підвищити рівень освіти, значно повніше враховувати місцеві особливості у справі навчання та виховання; а також полегшить проведення різноманітних педагогічних експериментів;

- одним з напрямків реформування вищої педагогічної освіти є збільшення числа абітурієнтів для здобуття вищої педагогічної освіти;
- значна роль у підготовці вчительських кадрів у 90-і роки відводиться неуніверситетським типам навчальних закладів. Роль інститутів і коледжів постійно зростає, їх компетенція і рівень підготовки наближаються до університетських;
- важливим елементом психолого-педагогічного циклу в підготовці майбутніх вчителів визначено педагогічну практику, яка є нині складовою частиною навчальних планів та програм вищих педагогічних і середніх педагогічних навчальних закладів;
- з метою підвищення професійної кваліфікації відповідно до нових суспільних потреб у Великій Британії широко застосовуються нові форми і методи освіти, серед яких все більшого визнання набувають

медіа, екологічна, наукова, ін-теркультурна;

- знання про сучасні тенденції розвитку національних моделей педагогічної освіти в країнах Західної Європи і, зокрема, Великої Британії, повинно стати надійним джерелом для створення нових концепцій педагогічної освіти в Україні;
- удосконалення україно-британських освітніх зв'язків на сучасному етапі повинно сприяти входженню України в європейський освітній простір;
- вивчення англійського досвіду і його запровадження повинно переслідувати основну мету – відновлення політико-культурного статусу України в Європі. Однак не слід забувати, що просте наслідування та копіювання міжнародних стандартів стає загрозою власним освітнім традиціям. Тому йдеться не про механічне перенесення, а про творче використання англійського педагогічного досвіду в практиці української системи підготовки майбутнього вчителя в період її реформування [10, с. 21].

Сучасні соціальні процеси характеризуються зміщенням соціальних і культурних бар'єрів в освітньому просторі вищої школи. Одним із проявів процесу глобалізації в освіті є значний приріст числа іноземних студентів, що навчаються у вітчизняних вузах.

Що збільшується з кожним роком кількість іноземних студентів, які навчаються в медичних університетах, актуалізує проблему підвищення якості освіти з урахуванням полікультурного наповнення аудиторій.

Навчання іноземного студента в полікультурному середовищі пов'язано з труднощами психологіч-

ного і соціокультурного характеру. Іноземний студент повинен опанувати колосальним масивом накопиченої культури, суспільно-історично виробленим досвідом в умовах обмеженого часу і можливостей. Отже, необхідною передумовою успішності засвоєння ним знань буде вміло організована педагогічна взаємодія, максимально оптимізують соціалізацію іноземних студентів в новій соціокультурному середовищі в процесі придбання медичних спеціальностей. Клінічна практика, що є структурним компонентом навчального процесу в медичному вузі, являє собою втілення майбутньої професійної праці, втому числі іноземного студента. Особистісне залучення в клінічну взаємодію з російським пацієнтом вимагає знання культури країни перебування. Тому головним агентом професійної соціалізації, а також посередником між культурної комунікації стає викладач.

Умовами успішної реалізації компетентнісної моделі підготовки викладачів зазначеної категорії є:

1) орієнтація цілей педагогічного процесу на основні компоненти професійно-педагогічної компетентності;

2) дотримання принципів педагогічного процесу, заснованого на використанні андрагогіческіе моделі підготовки учнів;

3) формування змісту освіти викладачів, що спирається на компоненти професійно-педагогічної компетентності педагога, що реалізує педагогічну діяльність в полікультурному середовищі медичного вузу;

4) використання методів активного навчання викладачів (метод тренінгів, метод використання навчальних ділових ігор, мозкового штурму, метод кейс-стаді), орієнтованих на формування професійно-педагогічної компетентності педагогів зазначеної ка-

тегорії;

5) розробка і впровадження в процес підготовки викладачів медичного вузу навчально-методичного посібника, структура і зміст якого спираються на принцип пріоритетності самостійного навчання в процесі підготовки викладачів [8].

Висновки. Зміна педагогічних парадигм, що обумовлюють розвиток вищої освіти, ставить перед нами завдання пошуку нових освітніх моделей, адекватних новим психолого-педагогічним підходам в освіті. Очевидно, що пропонувані сьогодні психолого-педагогічні концепції освіти повинні реалізовуватися в рамках конкретної освітньої моделі. Така модель може бути визнана успішною, якщо випускник буде володіти характеристиками (якостями, властивостями), що задаються особистісно-орієнтованою та міждисциплінарною концепціями

освіти. Тому на перший план виступає проблема виявлення психологічного механізму успішної навчальної діяльності студентів і професійної діяльності викладачів, оскільки якщо діяльність обох суб'єктів педагогічного процесу буде успішною, то таким виявиться і функціонування самого педагогічного процесу [1].

У зарубіжній вищій школі функціонують різноманітні форми підвищення кваліфікації викладачів. У їх числі – одно-двох річна спеціалізація випускників університетів; стажування терміном до одного року в вузах, науково-дослідних установах і фірмах, цільова підготовка на вчені звання, підвищення кваліфікації на курсах, школах і семінарах. За різними параметрами деякі з названих форм корелюють з практикою української безперервної освіти [5, с.136].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аверин В. А. Психология в структуре высшего медицинского образования доктор психологических наук Санкт-Петербург. 1997. 19.00.07 Педагогическая психология 322 с. <http://www.dissercat.com/content/psikhologiya-v-strukture-vysshego-meditsinskogo-obrazovaniya#ixzz51YWRL2nO>
2. Бим-Бад Б. М. Педагогика и медицина [Электронный ресурс] / Бим-Бад Борис Михайлович: официальный сайт. – Режим доступа: http://www.bim-bad.ru/biblioteka/article_full.php?aid=171.
3. Комісаренко Н. Самореалізація як прояв соціального становлення особистості / Н. Комісаренко // Рідна школа. – 2003. – № 1. – С. 23–25.
4. Красильникова Г. Система моніторингу якості вищої освіти в університетах Великої Британії: досвід для України / Г. Красильникова // Порівняльна професійна педагогіка. – 2014. – № 4 (3). – С. 138–144.
5. Кузнецова Л. В. Педагогические основы подготовки преподавателя вуза в современной системе высшего образования Великобритании, Шотландии и России Кузнецова, Лилия Васильевна Дисс. канд. пед. наук, 13.00.01 Специальность: Общая педагогика, история педагогики и образования Ростов-на-Дону 2000. – 136 с.
6. Лосева Н.М. Самореалізація викладача: теоретичний аспект : монографія / Н.М. Лосева. – Донецьк : ДонНУ, 2004. – 387 с.
7. Николокина Наталья Борисовна Социальный портрет преподавателя

- провінціального вуза кандидат философских наук 22.00.06 Социология духовной жизни Тамбов 1999 – 158 с. <http://www.dissercat.com/content/sotsialnyi-portret-prepodavatelya-provintsialnogo-vuza#ixzz51Y0voUhg>
8. Носкова Светлана Вячеславовна Компетентностная модель специальной подготовки преподавателя к педагогической деятельности в поликультурной среде медицинского вуза кандидат педагогических наук 13.00.08 Теория и методика профессионального образования. Саратов. 2007. 143 с. <http://www.dissercat.com/content/kompetentnostnaya-model-spetsialnoi-podgotovki-prepodavatelya-k-pedagogicheskoi-deyatelnosti#ixzz51Sqpa9H8>
 9. Тимофієва М. П. Психологічні умови розвитку комунікативної компетентності майбутнього сімейного лікаря : автореф. дис. на здобуття наук.ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / М. П. Тимофієва. – К., 2009. – 21 с.
 10. Яцишин Н. П. Професійно-педагогічна підготовка вчителів у Великій Британії (90-І РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ). / Наталя Пилипівна Яцишин // 13.00.01– Теорія та історія педагогіки. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. КІЇВ – 1998. – 21 с.

TRANSLITERATION OF REFERENCES:

1. Averyn V. A. *Psykholohyia v strukture vyssheho medytsynskoho obrazovanyia doktor psykholohycheskykh nauk Sankt-Peterburh.* 1997. 19.00.07 *Pedahohyheskaia psykholohyia* 322 s. <http://www.dissercat.com/content/psikhologiya-v-strukture-vysshego-medytsynskogo-obrazovaniya#ixzz51YWRL2nO>
2. Бум-Bad B. М. *Pedahohyuka y medytsyna [Elektronnyi resurs] / Бум-Bad Borys Mykhailovych: ofytsyalnyi sait.* – Rezhym dostupa: http://www.bim-bad.ru/biblioteka/article_full.php?aid=171.
3. Komisarenko N. *Samorealizatsiia yak proiav sotsialnogo stanovlennia osobystosti / N. Komisarenko // Ridna shkola.* – 2003. – № 1. – S. 23–25.
4. Krasyl'nykova H. *Systema monitorynhu yakosti vyshchoi osvity v universytetakh Velykoi Brytanii: dosvid dlia Ukrainy / H. Krasyl'nykova // Porivnialna profesiina pedahohika.* – 2014. – № 4 (3). – S. 138–144.
5. Kuznetsova L. V. *Pedahohycheskye osnovy podhotovky prepodavatel'ia vuza v sovremennoi sisteme vyssheho obrazovanyia Velykobrytanyu, Shotlandyy y Rossyy Kuznetsova, Lylyia Vasylevna Dyss. kand. ped. nauk, 13.00.01 Spetsyialnost: Obshchaia pedahohyka, ystoriia pedahohyky y obrazovanyia Rostov-na-Donu* 2000. – 136 s.
6. Losieva N.M. *Samorealizatsiia vykladacha: teoretychnyi aspekt : monohrafiia / N.M. Losieva.* – Donetsk : DonNU, 2004. – 387 s.
7. Nykoliukyna, Natalia Borysovna *Sotsyalnyi portret prepodavatel'ia provyntsyalnogo vuza kandydat fylosofskykh nauk 22.00.06 Sotsyolohyia dukhovnoi zhyzny Tambov 1999 – 158 s.* <http://www.dissercat.com/content/sotsialnyi-portret-prepodavatelya-provintsialnogo-vuza#ixzz51Y0voUhg>
8. Noskova, Svetlana Viacheslavovna *Kompetentnostnaia model spetsyialnoi podhotovky prepodavatel'ia k pedahohycheskoi deiatelnosti v polykulturnoi srede medytsynskoho vuza kandydat pedahohycheskykh nauk 13.00.08 Teoryia y metodyka professyionalnogo obrazovanyia. Saratov. 2007. 143 s.* <http://www>.

- dissercat.com/content/kompetentnostnaya-model-spetsialnoi-podgotovki-prepodavatelya-k-pedagogicheskoi-deyatelnosti#ixzz51Sqpa9H8*
9. Tymofüeva M. P. *Psykhologichni umovy rozvytku komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnoho simeinoho likaria : avtoref. dys. na zdobuttia nauk.stupenia kand. psykol. nauk : spets. 19.00.07 «Pedahohichna ta vikova psykhologhiia» / M. P. Tymofüeva. – K., 2009. – 21 s.*
 10. Iatsyshyn N. P. *Profesiino-pedahohichna pidhotovka vchyteliv u Velykii Brytanii (90-I ROKY KhKh STOLITTa). / Natalia Pylypivna Yatsyshyn // 13.00.01–Teoriia ta istoriia pedahohiky. Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata pedahohichnykh nauk. KYIV – 1998. – 21 s.*

SPECIFICATION OF TRAINING OF PEDAGOGICAL PERSONNEL FOR EDUCATION OF FUTURE MEDICINES IN HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Akimova O.V.,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department, Vinnytsia State University Pedagogical University named after Mikhail Kotsyubinsky, Vinnytsia, Ukraine

Pustovit G.P.,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Rivne State Humanitarian University, Rivne, Ukraine

Magrlamova K.G.,

Candidate of Pedagogical Sciences, lecturer, Department of Language Preparation, «Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine», Dnipro, Ukraine